

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru)

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTȚIE

Complet de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursurile declarate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Culturii și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea de control normativ depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea actului administrativ normativ, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, prin care s-a respins atragerea în proces a Ministerului Culturii, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavii, în calitate de terți

c o n s t a ț ă:

La 09 octombrie 2023, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în ordinea contenciosului administrativ către Consiliul municipal Chișinău, terț Ministerul Culturii, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavii solicitând anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/26 din 02 aprilie 2021 ”Cu privire la securizarea și dezvoltarea zonei Centru – Nucleul Istoric al orașului Chișinău”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, s-a respins atragerea în proces a Ministerului Culturii, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavii, în calitate de terți, în cauza de contencios administrativ la acțiunea de control normativ înaintată de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea actului administrativ normativ.

La 23 ianuarie 2024, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu dispunerea atragerii în calitate de terț a Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

În motivarea recursului a menționat că concluzia instanței de apel este eronată.

La adoptarea soluției, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art.205 alin.(2) din Codul administrativ.

Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale trebuie să aibă calitate de terț, în prezenta cauza civilă, deoarece decizia Consiliul municipal a fost luată în lipsa Planului Urbanistic Zonal Centru, ceea ce este contrar Legii nr.835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.

La 26 ianuarie 2024, Ministerului Culturii a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu dispunerea atragerii în calitate de terț a Ministerului Culturii.

În motivarea recursului în temeiul art. 205 alin.(2) din Codul administrativ, art. 25 alin.(10) din Legea nr.835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, art. 111,122 din Legea nr.1530 din 22 iunie 1993 privind ocrotirea monumentelor situate pe teritoriu administrativ, rezultă cu certitudine că Ministerul Culturii are competență legală de a participa la avizarea documentației de urbanism și amenajare a teritoriului localității, sub aspectul protejării obiectelor de patrimoniu cultural imobil.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. nr.2/26 din 02 aprilie 2021 ”Cu privire la securizarea și dezvoltarea zonei Centru – Nucleul Istoric al orașului Chișinău”, s-a aprobat aplicarea Regulamentului local de urbanism a mun. Chișinău, zona Centru-Nucleul Istoric al orașului Chișinău și este evident că, Ministerul Culturii urmează a fi atras în calitate de terț, în prezenta acțiune.

Curtea de apel eronat a constatat că terții pot fi atrași doar în cauzele de contestare a actelor administrative individuale, o asemenea interpretare nu se deduce din dispoziția art.205 Cod administrativ.

La 26 ianuarie 2024, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu dispunerea atragerii în calitate de terț a Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În motivare a susținut că, hotărârea emisă în cauză ar putea interveni în drepturile instituțiilor publice, Ministerul Culturii și Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Prin scrisoarea Ministerului Culturii nr. 08/5-09/1723 din 07.07.23, în temeiul art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, prima a solicitat Oficiului exercitarea controlului administrativ de legalitate asupra Deciziei nr. 2/26 din 02.04.2021 „Cu privire la securizarea și dezvoltarea zonei Centru - Nucleul Istoric al orașului Chișinău” invocând încălcarea prevederilor Legii 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului

Conform deciziei contestate sunt permise un șir de modificări la Regulamentul local de urbanism al or. Chișinău, ce ar înlocui documentația de urbanism în perimetru zonei Centru - Nucleul istoric al or. Chișinău, contrar prevederilor art. 25 al Legii 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului

Recurentul a invocat că, emiterea avizului general la Planul urbanistic zonal constituie competența organului central de specialitate al administrației publice în domeniul Urbanismului, la caz, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.

Astfel, potrivit prevederile Legii nr. 835/1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului deciziei contestate, urma obligatoriu să transmită spre avizare proiectul de decizie

către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul amenajării teritoriului și al urbanismului.

Prin referința depusă la 13 februarie 2024, Consiliul municipal Chișinău a pledat pentru respingerea recursurilor.

Cu referire la termenul recursurilor:

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 10 ianuarie 2024.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 85, încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, a fost notificată părților la data de 10 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată de către recurenți, în interiorul termenului legal, cererile de recurs fiind depuse la 23 și respectiv 26 ianuarie 2024.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererile de recurs și prevederile legale, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Culturii și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

În virtutea articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Obiectul cererilor de recurs este încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, prin care s-a respins atragerea în proces a Ministerului Culturii, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavii, în calitate de terți, în cauza de contencios administrativ la acțiunea de control normativ înaintată de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea actului administrativ normativ.

Completul de judecată reține că, concluzia Curții de apel este întemeiată.

Art.1 alin. (1) și (2) din Codul administrativ stabilește că, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la îndeplinirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia.

(2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În condițiile art. 12 Cod administrativ, un act administrativ normativ este actul juridic subordonat legii adoptat, aprobat sau emis de o autoritate publică în

baza prevederilor constituționale sau legale, care nu se supune controlului constituționalității și stabilește reguli de aplicare obligatorii pentru un număr nedeterminat de situații identice.

Potrivit art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În speță, prin acțiunea depusă Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/26 din 02 aprilie 2021 ”Cu privire la securizarea și dezvoltarea zonei Centru – Nucleul Istoric al orașului Chișinău”.

În situația de față, Ministerul Culturii, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavîi, nu urmează a fi atrași în proces în calitate de persoană terț, or, reieșind dispoziția art. 205 alin. (1) Cod administrativ la examinarea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sunt afectate de litigiul în cauză.

(2) Dacă un terț participă la raportul juridic litigios în așa fel încât hotărârea instanței de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terță trebuie atrasă în proces. Această prevedere se aplică, în special, când:

a) o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

b) o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terț sau cere constatarea nulității acestuia;

c) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terț;

d) o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea și favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane.

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/26 din 02 aprilie 2021 ”Cu privire la securizarea și dezvoltarea zonei Centru – Nucleul Istoric al orașului Chișinău”, care este un act normativ, și respectiv, prevederile art.205 Cod administrativ nu sunt aplicabile situației.

În aceste condiții, Ministerului Culturii, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Roman Guneavîi, nu pot avea calitate de terți în prezentul proces, or, atragerea terțului poate avea loc doar în situația în care o persoană înaintează acțiune în contencios administrativ în contestarea actului administrativ individual și/sau obligarea unei autorități publice să emită un act administrativ individual și emiterea acestuia necesită încuviințarea unei alte autorități publice.

Astfel, reieșind din cele expuse, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge cererile de recurs depuse de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Culturii și oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Culturii și Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 ianuarie 2024, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău privind anularea actului administrativ normativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc